

zmiany w materii uregulowanej art. 10 Konstytucji RP. Można przyjąć, iż najczęściej dotyczyły one dwóch kwestii ujętych w art. 10 ust. 2. Jednej, odnoszącej się do władzy ustawodawczej, i jednej, odnoszącej się do władzy wykonawczej. Jeżeli chodzi o władzę ustawodawczą to propozycje przewidywały odejście od dwuizbowości, czyli zniesienia Senatu i powrotu do jednoizbowego Sejmu.

W odniesieniu do władzy wykonawczej propozycje dotyczyły w zasadzie instytucji Prezydenta RP. Ich główny nurt to zredukowanie dualistycznej egzekutywy do ujęcia monistycznego, zgodnie z którym władzę wykonawczą ma sprawować tylko Rada Ministrów. W propozycjach tych – poza propozycją Solidarnej Polski – Prezydent RP nie tylko przestaje być organem władzy wykonawczej, ale przyjąć można, iż uzyskuje pozycję ustrojową poza trójpodziałem władz. Prowadzić to musi do postawienia co najmniej dwóch istotnych kwestii. Pierwsze z nich to pytanie o aktualność podmiotowego ujęcia zasady trójpodziału władz po usunięciu z jej obszaru instytucji głowy państwa. Kwestia druga to pytanie, jak należy z punktu widzenia pozycji ustrojowej ujmować instytucję głowy państwa, w sytuacji gdy jest usytuowana poza podziałem władz, biorąc pod uwagę całokształt regulacji Konstytucji RP z 1997 r.

Odpowiedzi na te pytania należałoby udzielić wówczas, gdyby przedłożone propozycje przekształcono w formalne projekty i gdyby rozpoczęły się prace parlamentarne nad tymi projektami. Obecnie nic nie wskazuje na to, aby sytuacja taka zaistniała w najbliższym czasie.

Ryszard Chruściak

THE PRINCIPLE OF THE DIVISION OF POWERS IN DRAFTS AND PROPOSALS TO AMEND THE CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF POLAND (1997-2013)

The principle of the division of powers expressed in Art. 10 of the Constitution of 1997, can be considered as the subject of the drafts and proposals to amend the current Constitution. At the same time there is a vast difference between these drafts and proposals. However, among the drafts formally submitted to the parliament, there is none which would propose direct changes to Art. 10.

A different situation applies to changes proposed to the constitution in force, which did not have the form of formal drafts. Some of them included amendments in matters regulated in Art. 10 of the Constitution, which generally concerned two issues - one relating to the legislature and the other one relating to the executive. As far as the legislature is concerned, the proposals provided for the resignation of bicameralism - the abolition of the Senate and return to the unicameral parliament.

When it comes to the executive power, the proposals concerned the institution of the president of the Republic of Poland. Particularly, they aimed to replace the dual executive

power by a monistic approach, where the executive power is exercised only by the Council of Ministers. Due to these proposals the president of the republic would not only cease to be a part of the executive power, but his political position would be outside the three traditional powers. A definitely different concept was expressed in the proposal of the United Poland published in May 2013, which expressed the political empowerment and the increase of competences of the head of state.